

BETALNINGSBALANSEN

DATUM: 2006-02-24

UTGIVARE: Avdelningen för penningpolitik

Gunnar Blomberg 08-787 01 46, gunnar.blomberg@riksbank.se

Ingvar Karlsson 08-787 02 10, ingvar.karlsson@riksbank.se

Lars Forss 08-787 02 11, lars.forss@riksbank.se

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

Nästa kvartalspublicering: 30 maj 2006

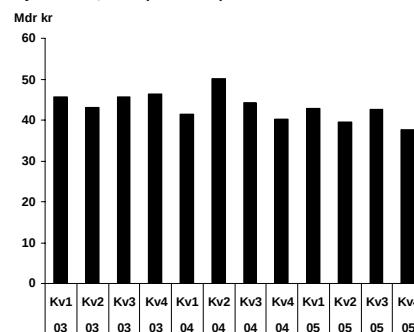
Fjärde kvartalet 2005

Bytesbalansen visade ett överskott på 37,8 miljarder kronor fjärde kvartalet 2005, vilket är en minskning med 2,4 miljarder kronor jämfört med samma period 2004. Överskott noterades för handelsbalansen med 28,9, tjänstebalansen med 17,5 och faktorinkomsterna med 2,2 miljarder kronor. De löpande transfereringarna visade ett underskott med 10,8 miljarder kronor.

Årssiffrorna för 2005 visar på ett överskott i bytesbalansen med 162,6 miljarder kronor. Det motsvarar ca 7 procent av BNP. Jämfört med året innan har bytesbalansen försämrats med 13,5 miljarder kronor. Detta kan till en stor del förklaras av att nettot för handeln med varor och tjänster minskat med 12 miljarder kronor. Inom denna post har i sin tur handelsbalansen och tjänstebalansen utvecklats i olika riktningar. Överskottet i handelsbalansen har minskat med 29,4 medan överskottet i tjänstebalansen har ökat med 17,5 miljarder kronor.

I samband med denna publicering har statistik avseende åren 1999 - 2002 för övriga tjänster och offentliga transfereringar reviderats. Dessa förändringar finns numera med i den statistik som ligger tillgänglig på Riksbankens hemsida. SCB kommer att införa motsvarande revideringar i nationalräkenskaperna vid ett senare tillfälle. Syftet med revideringarna är att jämma ut de brott i tidsserierna som uppkom i samband med byte av insamlingsmetod vid årsskiftet 2002/2003. Jämförande studier av företagets rapportering före och efter 2003 har resulterat i att det samlade tjänstenettot för åren mellan 1999 och 2002 har reviderats upp, medan de offentliga transfereringarna på samma

Bytesbalans, netto (se tabell A)

■ sätt har reviderats ner. Därför blir den årsvis totala förändringen av bytesbalansen måttlig, vilket framgår av nedanstående uppställning.

Nettoeffekt på bytesbalansen efter revidering, mkr

	Övriga tjänster	Offentliga transfereringar	Bytesbalansen totalt
1999	1,4	-2,5	-1,1
2000	2,8	-3,3	-0,5
2001	4,3	-3,6	0,7
2002	5,7	-4,9	0,8

För det fjärde kvartalet visade bytesbalansen ett underskott på 4,5 miljarder kronor gentemot EU länderna medan länderna utanför EU gav ett överskott på 42,2 miljarder. För helåret 2005 fördelades överskottet i bytesbalansen mellan EU och länderna utanför EU med 2,9 respektive 159,7 miljarder kronor.

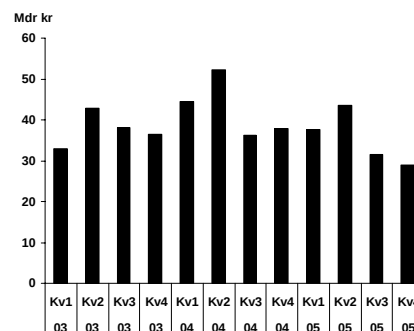
Handelsbalans

Överskottet i handelsbalansen uppgick fjärde kvartalet 2005 till 28,9 miljarder kronor, vilket är en försämring med 9 miljarder kronor jämfört med motsvarande period 2004. Bakom försämringen ligger en kraftig ökning av varuimporten. Även varuexporten ökade under året, men inte i samma utsträckning som importen.

Sett över hela året 2005 uppgick överskottet till 141,6 miljarder, vilket är en minskning jämfört med året innan med 29,4 miljarder kronor. Såväl varuexporten som varuimporten visade högre belopp under 2005 än under 2004. Exporten ökade med 74,2 miljarder kronor medan importen ökade med 103,5 miljarder kronor.

Varuexporten till EU-länderna steg under fjärde kvartalet jämfört med samma period 2004 – från 140,5 till 150,9 miljarder kronor i löpande priser. Varuimporten från EU-länderna steg med 16 miljarder till 160 miljarder kronor. Varuexporten till länder utanför EU ökade med 15 miljarder till 111,7 miljarder kronor, samtidigt som varuimporten ökade med 18,5 miljarder till 73,8 miljarder kronor.

Handelsbalans (se tabell A)

Tjänstebalans

Överskottet i tjänstebalansen uppgick till 17,5 miljarder kronor för fjärde kvartalet 2005. Transporter visade på överskott med 7,1 miljarder kronor, medan resevalutaposten gav ett underskott med 6,9 miljarder kronor. De övriga tjänsteslagen gav ett överskott på 17,3 miljarder kronor.

Helåret 2005 visade ett överskott i tjänstehandeln på 60,8 miljarder kronor. Jämfört med 2004 är det en förbättring med 17,5 miljarder kronor. Det är främst så kallade övriga affärstjänster som bidrar till förbättringen. Inom dessa står posten merchanting för den största ökningen. Merchanting avser svenska företags köp och vidareförsäljning i utlandet av varor utan att dessa passerar svensk gräns. Under 2005 uppgick nettot av denna post till drygt 40 miljarder kronor.

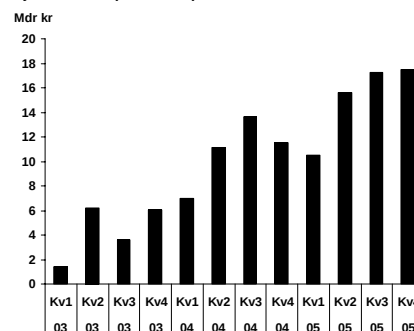
Noterbart är att under 2005 har nettoöverskottet från tjänster fortsatt att öka medan motsvarande överskott för varuhandel minskat. Tjänstehandeln andel av det totala exportöverskottet uppgick till cirka 30 procent för 2005. Motsvarande andel för 2004 var 20 procent.

Faktorinkomster

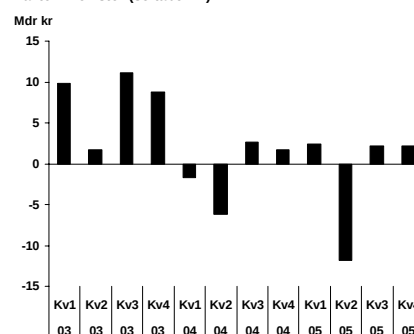
Faktorinkomsterna som består av löner och avkastning på kapital, visade ett överskott på 2,2 miljarder kronor under fjärde kvartalet 2005. Detta är en förbättring med 0,4 miljarder jämfört med samma period ifjol.

Sett över helåret visade nettoresultatet för 2005 på ett underskott med 5,1 miljarder kronor vilket är 1,6 miljarder mer än för år 2004.

Tjänstebalans (se tabell G)

Faktorinkomster (se tabell H)

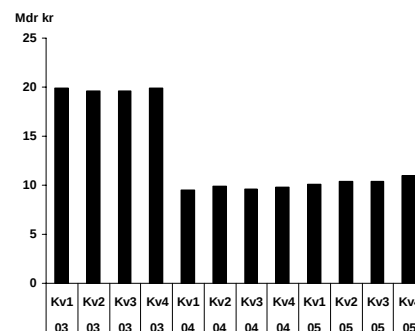

Avkastning direkta investeringar, netto

Nettoavkastningen på direkta investeringar 2005 resulterade i ett överskott på 41,9 miljarder kronor. Detta ligger i nivå med år 2004 då avkastningen uppmättes till 39 miljarder kronor. Avkastningen på direkta investeringar i utlandet uppgick till 175,1 miljarder kronor samtidigt som avkastningen på direkta investeringar i Sverige uppgick till 133,2 miljarder kronor.

Den amerikanska skattelagen, Homeland Investment Act, som endast gällde under 2005 har haft viss påverkan på aktieutdelningar till utlandet under året. Lagen är en skatterabatt som gäller i USA och tillåter amerikanska bolag att ta hem vinstmedel som genererats utomlands till en subventionerad skattesats. Detta innebär att bolag ägda från USA fördelaktigt kan skicka vinster genererade i andra länder till sina ägare i USA. I betalningsbalansen har en inte obetydlig ökning av utdelningar till USA noterats.

Avkastning direkta investeringar, netto (se tabell H)

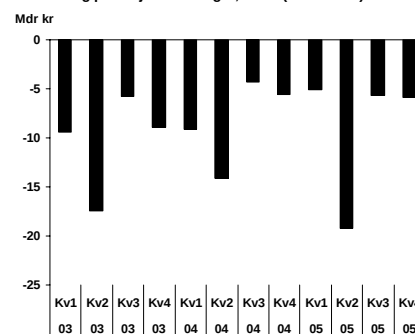

Avkastning portföljinvesteringar, netto

Avkastning på portföljinvesteringar gav ett underskott på 5,9 miljarder kronor under fjärde kvartalet 2005, vilket innebar en ökning med 0,3 miljarder jämfört med samma period föregående år.

Under helåret 2005 genererade avkastningen på portföljinvesteringar i utlandet ett utflöde på 35,8 miljarder kronor. Jämfört med 2004 var nettoutflödet något större, vilket berodde på ökade räntekostnader på svenska räntebärande värdepapper. Nettot av aktieutdelningar förbättrades däremot något under året och gav ett inflöde på 5,8 miljarder kronor.

Avkastning portföljinvesteringar, netto (se tabell H)

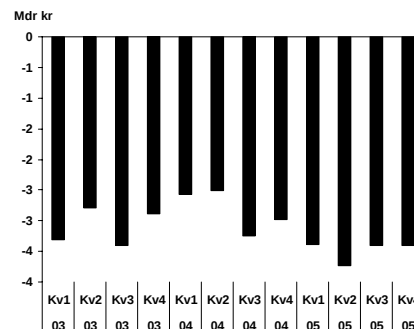
Avkastning övrigt kapital, netto

Avkastning på övrigt kapital gav upphov till ett nettoutflöde på 3,4 miljarder kronor under fjärde kvartalet 2005, vilket kan jämföras med ett nettoutflöde på 3,0 miljarder kronor under motsvarande period 2004.

Under 2005 gav avkastning på övrigt kapital upphov till ett nettoutflöde på 14,0 miljarder kronor, vilket kan jämföras med ett nettoutflöde på 11,3 miljarder kronor under 2004. Jämfört med 2004 ökade inflödet av avkastning på övrigt kapital i utlandet från 22,6 miljarder kronor till 29,6 miljarder kronor och utflödet av avkastning på övrigt kapital i Sverige från 34,0 miljarder kronor till 43,5 miljarder kronor.

Avkastning på övrigt kapital består av avkastning på lån och depositioner m.m. De största bidragen till posten är avkastning på sådana tillgångar respektive skulder som banker i Sverige har gentemot motparter i utlandet.

Avkastning övrigt kapital, netto (se tabell H)

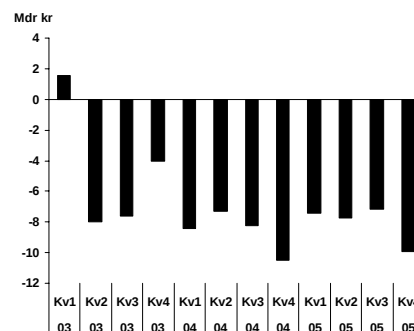

Löpande transfereringar och kapitalbalans, netto

Nettot av de löpande transfereringarna och kapitalbalansen gav ett underskott på 10 miljarder kronor under fjärde kvartalet i år, en förbättring med 0,5 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal ifjol.

För helåret 2005 kan man också se ett något förbättrat netto med 2,2 miljarder jämfört med 2004. Av de totala nettoutgifterna på 32,3 miljarder kronor avsåg 12,3 miljarder EU-transfereringar, 11,6 miljarder u-bistånd och 8,4 miljarder övriga transfereringar.

Löpande transfereringar och kapitalbalans, netto (se tabell I)

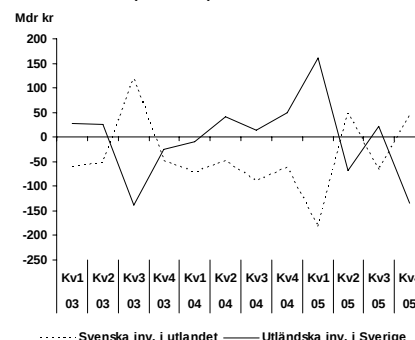

Finansiell balans

Den finansiella balansen gav ett nettoutflöde på 88,2 miljarder kronor under det fjärde kvartalet 2005. Resultatet för helåret 2005 blev ett utflöde på 177 miljarder. Det var främst direkta investeringar och övrigt kapital som bidrog till utflödet.

Överskottet i bytesbalansen för 2005 på 163 miljarder kronor, en kapitalbalans på 2 miljarder och den negativa finansiella balansen på 177 miljarder gav upphov till en positiv restpost på 12 miljarder kronor. Restposten visar nettot av de transaktioner som inte kunnat förklaras och består alltså av olika fel och brister i statistiken. En av de viktigaste förklaringarna till restposten under enskilda kvartal är felaktigheter vad gäller periodisering. Eftersom uppgifterna i betalningsbalansen hämtas från olika källor kan periodiseringen av transaktioner vara olika för poster som ska balansera varandra. På längre sikt bör däremot restposterna ta ut varandra. Sedan publiceringen av betalningsbalansen för tredje kvartalet har revideringar genomförts som kraftigt bidragit till att minska restposten för 2005. De största revideringarna har gjorts för portföljinvesteringar och övrigt kapital och har främst avsett valutakurskorrigeringar av till Riksbanken inrapporterat grunddata. För perioden 1997 – 2004 har motsvarande valutakurskorrigeringar gjorts. Detta har inneburit att restposten för enskilda år har påverkats kraftigt, men att nettoeffekten för hela perioden är tämligen begränsad.

Finansiell balans (se tabell J)

Direkta investeringar

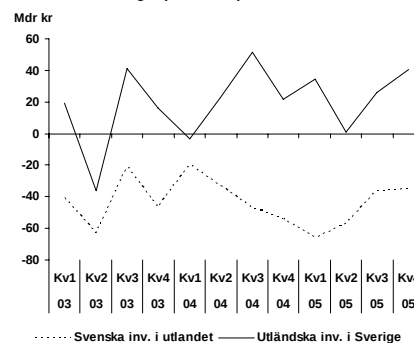
Direkta investeringar för helåret 2005 resulterade i ett nettoutflöde på 92,2 miljarder kronor. Flödet var något större än helåret 2004 då motsvarande siffra gav ett nettoutflöde på 61,7 miljarder kronor.

Svenska investeringar i utlandet gav under året ett utflöde på 194,5 miljarder kronor, vilket är en ökning med cirka 40 miljarder jämfört med föregående år.

De utländska investeringarna i Sverige summerade till ett inflöde på 102,3 miljarder, att jämföra med år 2004 då nettoinflödet uppmättes till 92,5 miljarder kronor.

För såväl direkta investeringar i utlandet som i Sverige utgjordes mer än hälften av nettoflödena av återinvesterade vinstmedel, d.v.s. vinster som inte delas ut till aktieägarna utan återinvesteras i företagen. Det är viktigt att notera att återinvesterade vinstmedel är prognostiserade och kan bli föremål för revideringar under hösten 2006, när resultat föreligger från Riksbankens årliga direktinvesteringsenkät.

Direkta investeringar (se tabell J)

Portföljinvesteringar

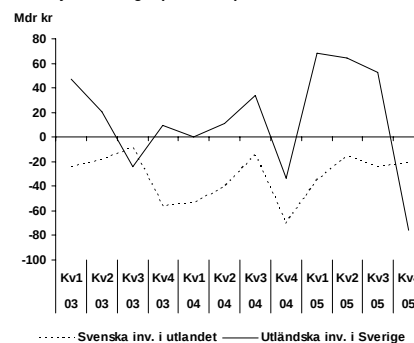
Portföljinvesteringar med utlandet resulterade i kapitalutflöden på 96,4 miljarder kronor under fjärde kvartalet 2004. Utflödet återspeglar främst flera stora återköp och inlösen av utlandsägda räntebärande värdepapper.

Den gränsöverskridande aktiehandeln gav under kvartalet ett inflöde på 11,8 miljarder kronor.

Under helåret 2005 visade portföljinvesteringar med utlandet kapitalinflöden på 13,8 miljarder kronor att jämföra med ett utflöde på 167,6 för helåret 2004. Omsvängningen av flödena under 2005 förklaras främst av svenska bankers emissioner av räntebärande värdepapper i utländsk valuta.

Resultatet för portföljinvesteringar har reviderats för perioden 1997 - 2005 (se även avsnittet om restposten ovan).

Portföljinvesteringar (se tabell J)

Övrigt kapital

Investeringar i övrigt kapital gav upphov till ett nettoinflöde på 13,7 miljarder kronor under fjärde kvartalet 2005. Både tillgångar och skulder minskade under kvartalet och svenska investeringar i utlandet visade ett nettoinflöde på 43,8 miljarder kronor medan utländska investeringar i Sverige gav upphov till ett nettoutflöde på 30,1 miljarder kronor.

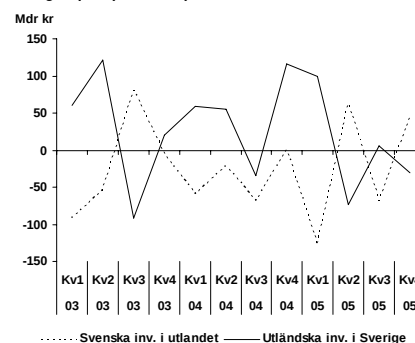
Under år 2005 gav investeringar i övrigt kapital upphov till ett nettoutflöde på 86,3 miljarder kronor. Svenska investeringar i utlandet gav upphov till ett nettoutflöde på 89 miljarder kronor medan motsvarande utländska investeringar i Sverige gav upphov till ett nettoinflöde på 2,7 miljarder kronor.

Värdet av investeringar i övrigt kapital varierar kraftigt från kvartal till kvartal och det är ofta kortfristiga kapitalrörelser mellan banker i Sverige och motparter i utlandet som skapar variationerna.

Övrigt kapital omfattar bland annat in- och upplåning, utlåning, depositioner och repor till och från utlandet.

Sedan förra kvartalspubliceringen har revideringar avseende övrigt kapital gjorts för perioden november 1997 till och med september 2005. Precis som för portföljinvesteringar avser revideringarna valutakurskorrigeringar av till Riksbanken inrapporterat grunddata.

Övrigt kapital (se tabell J)

Svenska tillgångar och skulder mot utlandet, netto

Sveriges samlade nettoskuld mot utlandet uppgick i december 2005 till 624 miljarder kronor. Jämfört med 2004 är nettoskulden i det närmaste oförändrad.

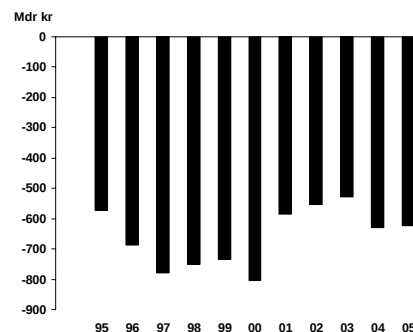
Nettotillgången i form av direkta investeringar har prognostiserats till 249 miljarder kronor. Detta innebär en ökning med 127 miljarder kronor jämfört med år 2004.

Nettoskulden i form av portföljinvesteringar beräknas ha ökat med 133 miljarder sedan 2004 till 647 miljarder kronor 2005. Bakom förändringen ligger en ökning av tillgångarna i utländska aktier och räntebärande värdepapper med 516 miljarder kronor och av utlandets innehav av svenska värdepapper med 649 miljarder kronor. Ökningen beror huvudsakligen på kraftigt ökade börskurser samt valutakursförändringar. Exempelvis försvagades den svenska kronan under 2005, vilket medförde att värdet på alla tillgångar och skulder denominerade i utländska valutor steg i värde uttryckt i kronor.

Den officiella sammanställningen av Sveriges utlandsställning redovisas till marknadsvärde utom direkta investeringar, som anges med bokfört värde. Som komplettering publiceras också en sammanställning av utlandsställningen där ett marknadsvärde för direkta investeringar har beräknats. Enligt denna uppgick Sveriges nettoskuld till utlandet år 2005 till 225 miljarder kronor.

Det är viktigt att notera att flera delposter i utlandsställningen för 2005, såsom direkta investeringar och portföljaktier, är prognostiserade. Siffrorna bör därför tolkas med försiktighet.

Utlandsställningen, netto (se tabell E)

Vad är betalningsbalansen?

I en sluten ekonomi bestäms nivån på investeringarna av det samlade sparandet i ekonomin. Detta innebär att om sparandet av någon anledning minskar blir följden att även investeringarna minskar. I en öppen ekonomi är sambandet mellan sparande och investeringar inte lika tydligt eftersom globala finansiella marknader gör att internationellt kapital enkelt kan flöda mellan länder. Betalningsbalansen innehåller information om dessa flöden. Det är helt enkelt en sammanställning av ett lands reala och finansiella transaktioner med omvärlden.

Betalningsbalansen kan delas in i:

- Bytesbalansen, som visar handel i varor och tjänster, löner, avkastning på finansiella tillgångar och skulder, samt löpande transfereringar såsom t.ex. EU-bidrag och avgifter.
- Kapitalbalansen, som dels omfattar EU-bidrag och U-bistånd för reala investeringar och dels köp och försäljning av rättigheter, såsom t.ex. patent.
- Den finansiella balansen, som delas in i direkta investeringar, portföljinvesteringar, finansiella derivat, övrigt kapital och valutareserven. Den finansiella balansen visar förändringar i finansiella tillgångar och skulder gentemot omvärlden.

En härledning av betalningsbalansen

Ett lands bruttonationalprodukt, BNP_t , är det samlade värdet på de varor och tjänster som produceras i landet under ett visst år t . Produktionen används till att tillfredsställa antingen den inhemska efterfrågan i form av hushållens konsumtion, C_t , privata investeringar, I_t , och offentliga utgifter, G_t , eller till att levereras utomlands i form av export av varor och tjänster, X_t . Den inhemska efterfrågan kan även tillgodoses av import av varor och tjänster, M_t . Den s.k. nationella inkomstidentiteten visar att ett lands produktion under ett enskilt år är lika med summan av den inhemska efterfrågan ($C_t + I_t + G_t$) och nettoförsäljningen av varor och tjänster till övriga världen ($X_t - M_t$):

$$BNP_t = C_t + I_t + G_t + X_t - M_t.^1 \quad (1)$$

Genom att addera de s.k. nettofaktorinkomsterna, F_t , d.v.s. svenska faktorinkomster intjänade utomlands (svenska löntagares ersättning utomlands samt avkastningen på svenskt kapital utomlands) minus utländska faktorinkomster intjänade i Sverige (utländska löntagares ersättning i Sverige samt avkastningen på utländskt kapital i Sverige) kan (1) skrivas om i termer av den s.k. bruttonationalinkomsten, BNI_t :²

$$BNI_t = C_t + I_t + G_t + X_t - M_t + F_t. \quad (2)$$

En omskrivning av (2) ger:

$$BNI_t - C_t - G_t = S_t = I_t + X_t - M_t + F_t, \quad (3)$$

¹ Denna relation kallas för en identitet eftersom den definitionsmässigt måste vara uppfylld i varje enskild tidsperiod.

² Dessa faktorinkomster kallas numera ofta för primära inkomster. Nettofaktorinkomsterna består av löner, kapitalavkastning och löpande transfereringar.

där S_t avser det samlade nationella sparandet i ekonomin. Det nationella sparandet utgörs av den konsoliderade offentliga sektorns sparande, $T_t - G_t$, där T_t är skatteintäkten, och hushållens sparande, $BNI_t - T_t - C_t$.³

Enligt (3) gäller:

$$S_t - I_t = X_t - M_t + F_t. \quad (4)$$

Differensen mellan S_t och I_t kallas ofta för nettoinvesteringarna gentemot utlandet och differensen mellan X_t och M_t kallas för handelsbalansen. $X_t - M_t + F_t$ är bytesbalansen. Ekvation (4) visar därmed att det finns ett enkelt samband mellan nettoinvesteringarna och handelsbalansen. För en given nettofaktorinkomst kommer alltid förändringar i differensen mellan S_t och I_t att följas av motsvarande förändringar i differensen mellan X_t och M_t . Ekvation (4) visar också att det inte går att på kort sikt reducera ett underskott i handelsbalansen utan att samtidigt öka det nationella sparandet eller minska de inhemska investeringarna.⁴ Det är även intressant att notera att ekvation (4) innebär att om hushållens sparande är lika stort som de inhemska investeringarna, kommer den offentliga sektorns sparande utvecklas ungefär som nettoexporten över tiden.⁵

På samma sätt som det nationella sparandet kan delas upp i den konsoliderade offentliga sektorns sparande och hushållens sparande kan de inhemska investeringarna delas upp i den offentliga sektorns investeringar och privata investeringar. Denna uppdelning ger vid handen att om den offentliga sektorns investeringar överstiger denna sektors sparande, och om detta inte fullt ut motverkas av ett sparandeöverskott i den privata sektorn, måste detta per definition motsvaras av ett underskott i bytesbalansen. Ett växande underskott i bytesbalansen kan därigenom vara ett tecken bland andra på att statens utgifter är högre än inkomsterna.

Genom att kombinera den nationella inkomstidentiteten (1) med den nationella budgetrestriktionen kan betalningsbalansen härledas. Enligt budgetrestriktionen är landets samlade utgifter i varje tidsperiod begränsade av inkomsten i samma period och landets möjligheter att låna:

$$BNP_t + r_t A_t = C_t + I_t + G_t + (A_{t+1} - A_t). \quad (6)$$

där A_t är nettotillgångarna gentemot utlandet i period t och $r_t A_t$ är ränteavkastningen på dessa tillgångar. Nettotillgångarna består i sin tur av kapitalbalansen och den finansiella balansen. Från (1) och (6) erhålles enkelt betalningsbalansen:

$$X_t - M_t + F_t = -(A_t - A_{t+1}). \quad (7)$$

Vänsterledet i betalningsbalansen (7) är, som tidigare har nämnts, bytesbalansen som består av summan av handelsbalansen och nettofaktorinkomsterna. Termen $(A_t - A_{t+1})$ i högerledet visar hur nettotillgångarna gentemot utlandet förändras över tiden. Notera att om svenskar nettoköper utländska tillgångar så uppvisar kapitalbalansen och den finansiella balansen ett nettounderskott, d.v.s. $A_t - A_{t+1} < 0$. Ekvation (7) innebär

³ Detta innebär alltså att det nationella sparandet är identiskt med summan av den offentliga sektorns sparande och hushållens sparande.

⁴ Nettofaktorinkomsterna antas vara konstanta på kort sikt.

⁵ Denna relation innebär i själva verket att den offentliga sektorns budgetbalans under vissa tidsperioder kommer att samvariera med handelsbalansen.

således att summan av bytesbalansen, kapitalbalansen och den finansiella balansen alltid är identiskt lika med noll.⁶

Sambandet med utlandsställningen

Eftersom den finansiella balansen mäter nettoutlåningen gentemot omvärlden kommer en förändring i bytesbalansens saldo – per definition – alltid att motsvaras av en likartad förändring i nettoanspråken gentemot omvärlden. Ett bytesbalansöverskott motsvaras således av en ökning av nettofordringarna – privata eller offentliga – gentemot omvärlden. Överskottet kan även återspeglas i en ökning av valutareserven eftersom valutareservstransaktionerna ingår i den finansiella balansen. Ett underskott i bytesbalansen innebär istället att nettoförvärven från omvärlden måste betalas antingen genom avveckling av utländska tillgångar eller genom en ökning av skulderna till utlandet.

Detta innebär att om t.ex. Sverige köper mer tillgångar utomlands än vad som säljs till utlandet (detta är detsamma som att säga att nettot av den finansiella balansen är mindre än noll) måste Sverige samtidigt sälja mer varor och tjänster till utlandet än vad som köps från utlandet. De samlade betalningarna ut ur ett land måste helt enkelt motsvara det samlade betalningsinflödet.

Utlandsställningen visar ett lands totala nettoskuldsättning och redovisas i form av stockuppgifter över samtliga inhemska sektors tillgångar och skulder gentemot omvärlden. Nettot av tillgångarna och skulderna är således ett mått på ett lands förmögenhet gentemot omvärlden. Stockuppgifterna redovisas till marknadsvärde och delas precis som den finansiella balansen in i direkta investeringar, portföljinvesteringar, finansiella derivat, övrigt kapital och valutareserven.⁷

Sambandet mellan utlandsställningen och de transaktioner som ingår i betalningsbalansen illustreras i figuren nedan. Förändringar i nettoställningen gentemot omvärlden beror både på genomförda transaktioner som registreras i den finansiella balansen och på förändringar i växelkurser och tillgångspriser. Dessutom kan stockarna påverkas av t.ex. nedskrivningar av fordringar (ett exempel på övriga korrigeringar i figuren). Om bytesbalansen under en längre period uppvisar under- eller överskott medför detta en uppbyggnad av antingen en nettoskuld eller en nettotillgång.

	Förändringar av utlandsställningen beroende på				
	Transaktioner	Prisförändringar	Valutakursförändringar	Övriga korrigeringar	
Ingående balans					Utgående balans

Källor och metoder

På Riksbankens hemsida finns flera dokument som beskriver vilka källor och metoder som används för att sammanställa betalningsbalansen och utlandsställningen. Adressen dit är

⁶ Eftersom en rad olika källor används för att mäta posterna i betalningsbalansen uppstår såväl mätfel som periodiseringsfel och därför ingår också en residual i form av en restpost.

⁷ I vissa fall används det bokförda värdet istället för marknadsvärdet p.g.a. att underlaget för beräkning av marknadsvärdet är otillräckligt.

■ www.riksbank.se/statistik/betalningsbalansen. Där finns också undersökningar, tidigare publicerad statistik, samt artiklar.⁸

⁸ Detta avsnitt är i sin helhet baserat på en av dessa artiklar: "Vilken roll spelar betalningsbalansen i den ekonomiska analysen?" (2001), av Ericsson, Victoria och Lindström, Tomas.